

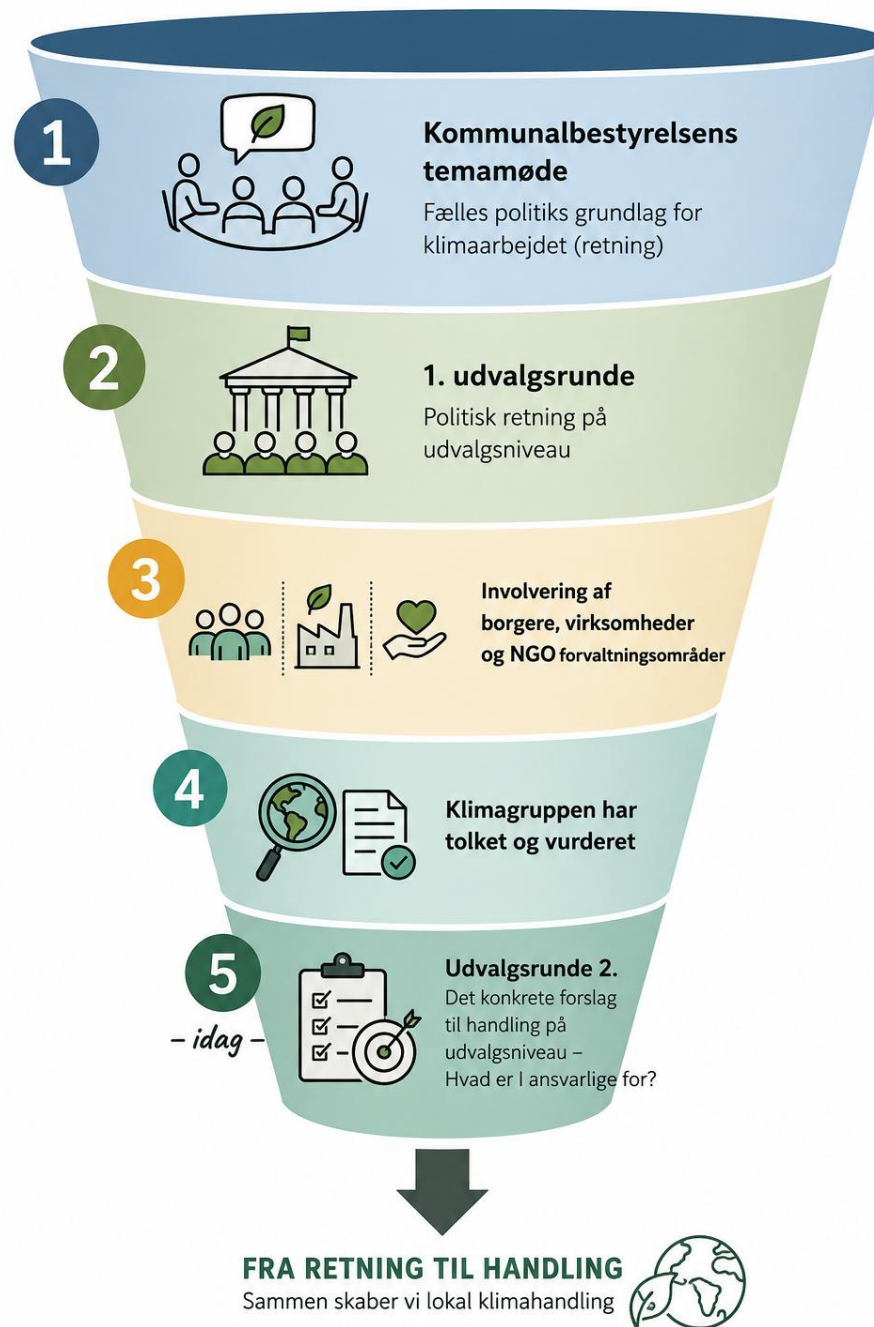

Hedensted Kommune

Revision af Hedensted Kommunes Klimaplan

Oplæg til møde i Udvalget for Læring den 31. august 2026

Fra retning til handling

Uddrag fra Det Fælles Politiske Grundlag

*Vi vil være en **robust og klimaneutral** kommune. Vi vil leve op til Klimalovens målsætninger om 70% reduktion i 2030 og klimaneutralitet i 2050.*

Robusthed har for os flere dimensioner. I vores planlægning skal vi sikre en bæredygtig udvikling, hvor vi planlægger hensigtsmæssigt og ansvarligt med tanke på vand og varme. Vi vil skabe plads til vandet.

Robusthed handler også om sikkerhed, beredskab og økonomisk bæredygtighed.

Vi vil have fokus på vores børn og unges viden i relation til vores klima.

Det lokale ejerskab og engagement skal understøttes og motiveres.

Vi vil i vores indsatser arbejde med synergier, herunder merværdi for både borgere, virksomheder, turisme og kommunen selv. Synergi for os handler om tilgængelighed, fællesskaber og sammenskabelse, og at vi tænker helhedsorienteret.

Vi vil værne om natur og miljø på tværs af alle indsatsområder i klimaplanen.

Klimaplanen skal bidrage til viden, motivation og inspiration til handling. Den skal omfatte både de store strukturelle greb og den brede borgerinddragelse.

Som politikere vil vi bidrage til at fjerne barrierer, der står i vejen for den grønne omstilling, og understøtte en bæredygtig økonomisk og social udvikling.

Disposition

- 1) Klimaundervisning I lokal kontekst
- 2) Sunde og klimavenlige måltider
- 3) Affaldssortering og -minimering
- 4) Gode rammer for aktiv transport til skole
- 5) Grønne og klimatilpassede udearealer

1) Klimaundervisning i lokal kontekst

- Indirekte reduktion
- Tilpasning

Mål: Hedensted Kommune vil styrke børn og unges handlekompetencer, viden og engagement i den grønne omstilling gennem relevant, lokal, praksisnær og tværfaglig klimaundervisning. Målet er samtidig at understøtte en sammenhængende indsats fra vuggestue til 9. klasse.

Indsatsen bygger videre på den undervisning, der allerede foregår i dagtilbud og skoler, og skal særligt styrke koblingen til lokale forhold, udfordringer og løsninger i Hedensted Kommune. Med afsæt i lokale naturområder, virksomheder, klimaindsatser og erfaringer med eksempelvis mere nedbør, oversvømmelser og hededage skal børn og unge opnå forståelse for sammenhængen mellem globale klimaudfordringer og lokale handlemuligheder.

Indsatsen udspringer både af elevernes ønske om mere lokal og virkelighedsnær klimaundervisning og af et politisk ønske om at styrke børn og unges forståelse, handlekraft og tro på løsninger. Undervisningen skal bidrage til, at børn og unge møder klimaudfordringer med viden, refleksion og handlemuligheder frem for afmagt og klimafrygt.

Opnåelse af målet:

Udviklingen af indsatsen sker lokalt, så den enkelte skole og institution kan tilpasse arbejdet til egne forudsætninger, styrker og lokale forhold. I perioden 2027-2028 gennemføres en lokal forankrings- og udviklingsproces. Senest ved udgangen af 2028 skal alle skoler have fastlagt en lokal ramme for, hvordan målet integreres i undervisningen, og dagtilbuddene skal have fastlagt deres rammer senest i 2030. De lokale rammer skal være fuldt implementeret senest i 2035.

- Eksempler for mulige handlinger, skolerne og institutioner kan anvende til opnåelse af målet:
 - Konkretisering af handling, herunder identificering af indsatsfokus baseret på klassetrin, sker i 2027.
 - "Lærerige miljøer lige ved hånden": Skolerne understøttes i at anvende lokale cases, virksomheder, naturområder og kommunale klimaindsatser som en del af undervisningen.
 - Der kan undersøges for muligheder for samarbejder med relevante lokale aktører, f.eks. samarbejdet med VIA på bynær klimatilpasning eller Tørring Gymnasium.
 - Erfaringer og gode eksempler deles på tværs af kommunens skoler med henblik på løbende udvikling af klimaundervisningen

2) Sunde og klimavenlige måltider

1. Sunde og grønne måltider

Mål: Hedensted Kommune vil inspirere til at flere børnefamilier får viden og motivation til at spise sundere og grønnere i tråd med De Officielle Kostråd inden 2030

Opnåelse af målet:

Målet opnås gennem et partnerskab mellem forældre, dagtilbud, skoler og kommunen. Partnerskabet skal udvikle og gennemføre kommunikations- og læringsindsatser, som styrker børnefamiliers viden, motivation og handlemuligheder i forhold til sundere og grønnere madvaner.

I første halvår 2027 etableres en tværgående arbejdsgruppe i Læring med ansvar for at definere rammerne for partnerskabet og koordinere indsatsen. Arbejdsgruppen skal sammen med relevante aktører identificere de indsatser, metoder og budskaber, der bedst understøtter målet.

Partnerskabet skal bidrage til at:

- styrke familiernes kendskab til De Officielle Kostråd,
- øge motivationen for at træffe sundere og grønnere madvalg samt til at arbejde med madmod
- understøtte konkrete handlinger i hverdagen, herunder valg af måltider og madpakker.

 Senest ved udgangen af 2028 er der gennemført minimum 10 lokale forløb om sunde måltider og grønne madpakker for børnefamilier, hvoraf minimum 3 har været målrettet børnefamilier i overgangsperioden fra institution til skole.

2) Sunde og klimavenlige måltider i institutionerne (fortsat)

2. Pilotprojekt: Videreudvikling af Haver til Maver i lokale læringsfællesskaber

Mål: Hedensted Kommune vil videreudvikle læringsindsatser inden for dyrkning, maddannelse og bæredygtighed, så flere børn og unge får praktiske erfaringer med at dyrke, tilberede og forstå klimavenlige fødevarer.

Videreudvikling af den eksisterende indsats *Haver til Maver* med fokus på at styrke børn og unges forståelse af smh. ml. natur, fødevarer, klima, håndværk og fællesskab. Haver til Maver giver allerede børn praktiske erfaringer med dyrkning, madlavning og maddannelse i naturbaserede læringsmiljøer.

Som et næste skridt undersøges mulighederne for at etablere lokale "Fra jord til bord"-forløb i tilknytning til Haver til Maver, hvor skoler og daginstitutioner i samarbejde med lokale jordejere, foreninger og lokalsamfund kan udvikle mindre fælles dyrkningsarealer og læringsmiljøer. Indsatsen skal understøtte, at endnu flere børn får mulighed for løbende at følge madens vej fra jord til bord gennem praktiske og tværfaglige aktiviteter. De lokale forløb tænkes som et supplement til den eksisterende Haver til Maver-indsats i Glud og vil særligt kunne målrettes aldersgrupper og årgange, som ikke allerede indgår i de eksisterende forløb. Målet er fortsat, at de årgange, der er omfattet af Haver til Maver i Glud, deltager her, da indsatsen også bidrager til at understøtte de kulturpolitiske ambitioner knyttet til museet.

Indsatsen udspringer fra et inddragelsesforløb med Tørring Gymnasium, hvor ideen er iblandt vindergruppen udvalgt af Udvalget for Klima, Natur & Miljø.

Indsatsen kan blandt andet omfatte:

- anvendelse af genbrugsmaterialer til plantekasser, kompostløsninger og øvrige læringsaktiviteter,
- aktiviteter, hvor høstede råvarer anvendes i madlavning og maddannelse.

Der lægges vægt på lokal fleksibilitet, så de konkrete løsninger kan tilpasses de enkelte områders ønsker, ressourcer og samarbejdsmuligheder.

Oplæg til handling:

- I perioden 2027-2028 gennemføres en dialog med Haver til Maver, relevante institutioner og lokale jordejere om mulighederne.
- Der igangsættes 1-2 pilotforløb, som afprøver, hvordan lokale dyrknings- og læringsfællesskaber kan understøtte og supplere Haver til Maver-konceptet, herunder ved at tilbyde aktiviteter til aldersgrupper, som ikke allerede er omfattet af de eksisterende forløb i Glud.
- Erfaringerne anvendes til at vurdere potentialet for en bredere udbredelse i kommunen efter 2030.

3) Affaldssortering og -minimering

 Indirekte reduktion

Mål: Hedensted Kommune vil styrke affaldsminimering i skolerne ved at udvikle og afprøve løsninger, der understøtter mindre affald og bedre ressourceudnyttelse i skolernes hverdag.

Indsatsen tager afsæt i det eksisterende arbejde med affaldshåndtering på skolerne, men med fokus på at undersøge, hvilke organisatoriske, pædagogiske og praktiske tiltag der bedst understøtter affaldsminimering.

Der arbejdes med en fælles målsætning om at reducere affaldsmængder og styrke ressourcebevidstheden blandt eleverne, samtidig med at den konkrete udmøntning udvikles lokalt. Løsningerne kan derfor variere mellem skolerne afhængigt af fysiske rammer, organisering og lokale prioriteringer.

Formålet er at skabe et stærkere samlet system for affaldsminimering uden at øge den administrative eller praktiske kompleksitet unødigt.

Oplæg til handlinger:

- Kortlægge eksisterende erfaringer og lokale behov på kommunens skoler.
- Afprøve forskellige lokale tilgange til affaldsminimering og ressourcebevidsthed.
- Undersøge hvilke fælles rammer, værktøjer og understøttende funktioner der bedst understøtter lokale løsninger.
- Klarlægge økonomiske og klimamæssige besparelspotentialer.
- Integrere affaldsminimering og ressourceforbrug i relevante undervisningsforløb, hvor det giver mening lokalt.
- Indsamle og dele erfaringer mellem skolerne med henblik på løbende udvikling af indsatsen.

4) Gode rammer for aktiv transport til skole

 Indirekte reduktion

Mål: Hedensted Kommune vil understøtte, at flere børn og voksne oplever det som trygt og attraktivt at gå eller cykle til skole.

- Indsatsen tager afsæt i lokale behov og muligheder og fokuserer på løbende forbedringer af forholdene omkring skolerne, hvor det vurderes relevant. Samtidig vil kommunen være opmærksom på de unges mobilitetsbehov og de udfordringer, der kan være forbundet med adgangen til uddannelse, fritidsliv og fællesskaber, herunder betydningen af sammenhængen mellem aktive transportformer og den kollektive transport. Små og målrettede forbedringer kan samlet set bidrage til både øget trafiksikkerhed, sundhed og grøn transport.
- Indsatsen bygger særligt på input fra inddragelsen af lokale elevråd.
- Samarbjede med Udvalget for Vækst & Fællesskab
- Oplæg til handlinger:
 - Sikre skoleveje vil indgå som et væsentligt prioriteringsprincip i kommunens stiplan.
 - Skolerne understøttes i at identificere og gennemføre lokale løsninger, der kan forbedre trygheden og sikkerheden for gående og cyklister.
 - Kommunen vil løbende undersøge muligheder for at styrke børns og unges adgang til skole, fritidsaktiviteter og fællesskaber gennem grønne og tilgængelige mobilitetsløsninger.

5) Grønne og klimatilpassede udearealer

Mål: Hedensted Kommune vil integrere natur, forgrønnelse og naturbaserede klimatilpasningsløsninger i alle projekter med udvikling af skolegårde, legepladser og andre kommunale udearealer herunder have fokus på at minimere mængden af belagte flader.

- Når arealer alligevel ombygges eller fornyes, skal der arbejdes for at reducere mængden af belagte flader og skabe mere plads til grønne elementer, ophold, leg og håndtering af regnvand. Indsatsen skal bidrage til mere attraktive udearealer, øget biodiversitet og en bedre håndtering af fremtidens klimaudfordringer.
- Mål
 - Natur, forgrønnelse og klimatilpasning indgår som faste hensyn ved renovering og udvikling af kommunale udearealer.
 - Andelen af belagte arealer reduceres, hvor det er relevant og muligt.
 - Regnvand håndteres i højere grad på overfladen gennem grønne og naturbaserede løsninger.
 - Skolegårde, legepladser og andre udearealer udvikles, så de understøtter både leg, læring, ophold og klimatilpasning.